

V maju še zadnja premiera letošnje sezone

Komedija Kaos

V **SNG Nova Gorica** se bliža še zadnja premiera letošnje sezone. Prvič bo na Slovenskem predstavljen finski dramatik Mika Myllyaho (1966), tudi režiser, igralec in že 13 let generalni direktor narodnega gledališča v Helsinkih. Kot dramatik je najbolj znan po trilogiji *Panika*, *Kaos* in *Harmonija*, ki je nastala v letih med 2005 in 2009. V vseh treh igrah izpostavlja boj posameznika z zahtevami sodobne družbe, ki vse bolj ozko, ostro in nemalokrat kruto opredeljuje, kako naj bi živeli.

Finac **Mika Myllyaho** velja za enega najbolj prevajanih in mednarodno priznanih finskih dramatikov, njegova trilogija je bila prevedena v številne jezike. V Sloveniji bo tokrat prvič predstavljen v režiji **Diega de Bree**, ki po petnajstih letih spet dela v **novogoriškem gledališču**. Tu je ustvaril odmevne predstave *Kralj umira*, *Arabska noč* in *Pohujšanje v dolini Šentflorjanski*.

V uprizoritvi *Kaosa* bodo glavne vloge interpretirale tri igralko, gostja **Mojca Funkl** bo Sofija, **Ana Facchini** Julija in **Medea Novak** Emmi. Njihove zgodbe niso zgodbe "velikih" junakinj, a zato nič manj nenavadne, ganljive in komične. Vse tri so namreč - če si

izposodimo filmski naslov - "ženske na robu živčnega zloma". In morda velja ob tem omeniti, da je gledališko priredbo Almodovarjevega filma pred 13 leti v MGL režiral prav Diego de Brea.

In kaj muči ženske v komediji *Kaos*? Sofija je učiteljica, poročena in mati dveh otrok. Močno je vznemirjena zaradi nazorov nove ravnateljice in napovedi zaprtja šole. Julija je psihoterapevka in se v nasprotju z osnovnim načelom odnosa do pacientov z enim izmed njih lahko komiselno zaplete v ljubezensko afero. Njena sestra Emmi je novinarka in ne uspe rešiti zakonske krize ter se ob ločitvi sooča s težkim bojem za skrbništvo. Vse tri so sodobne ženske, ki doživljajo hude življenjske pretrese, ob katerih zapadajo v stanja nekontroliranega vedenja.

Ali kot je zapisala **Alja Predan** v prispevku za gledališki list: "Sodobne ženske s sodobnimi problemi prav tako preizprašujejo svoj položaj v sodobni družbi, kakor ga moški v *Paniki*. V obeh primerih so njihovi partnerji ali partnerke nekje drugje, so, a so odsotni, klasična družina obstaja, a je v drugem planu. Prijateljice se zatekajo druga k drugi in iščejo vzajemno pomoč, pogovor, nasvet. Kriza identitete spola, prerazporejanje tradicionalnih funkcij, iskanje smisla, ontološka osamljenost - vse to so teme, ki se zajedajo v moške in ženske duše. Kriza, realna ali namišljena, se v *Kaosu* odraža v vprašanju, kaj sodobna družba pričakuje od ženske. Ali je ženska še čustvena in empatična? Ali je lahko obenem čuteča in skrbna do bližnjih in uspešna v karieri? Naj vztraja v disfunkcionalni zvezi ali naj

gre svojo pot? Kakšna je ta pot in kaj za seboj puščajo odločitve ženske? Je pa med obema tako imenovanima komedijama ena bistvena razlika: moški svoje probleme poskušajo reševati med sabo, nekako kultivirano in spodobno, ženskam pa do te mere prekipujejo živci, da zapustijo cono kontroliranega spodobnega vedenja in prestopijo v območje fizičnega nasilja, torej prostora, tradicionalno 'rezerviranega' za moške."

De Brea pravi: "Kdaj se dogajajo spremembe? Šele ko smo na skrajnem robu - ali je to bolezen ali vojna. Šele v takšnih trenutkih človek pride

Diego De Brea

do avtorefleksije. Vitomil Zupan je genialno zapisal, da se človek bistri in doseže reflektiranje samo v najnevarnejših situacijah. To pomeni: če ne izzivaš roba, ni možnosti, da bi izstopil iz ujetosti, v kateri ostajaš kljub strahotnemu nezadovoljstvu." •